

*„WPŁYW LEKÓW, SUPLEMENTÓW I NAPOI
ENERGETYCZNYCH NA ŻYCIE I ZDROWIE
CZŁOWIEKA”*

„Cóż jest trucizną? Wszystko jest trucizną
i nic nie jest trucizną. Tylko dawka czyni,
że dana substancja nie jest trucizną.”

Paracelsus

LEKI

Leki to związki chemiczne, ich mieszaniny otrzymane z roślin lub syntetycznie w laboratoriach chemicznych i farmaceutycznych. Zanim trafią do aptek przechodzą różnorodne próby i testy. Mimo to ich nadmierne lub niewłaściwe zażywanie ma na organizm szkodliwy wpływ.

Leki odgrywają ogromne znaczenie w życiu człowieka. Chronią nas przed wirusami, bakteriami i grzybami, leczą rany oraz pomagają w prawidłowym funkcjonowaniu narządów jak choćby żołądek, serce, nerki czy oczy. Można powiedzieć, że mają one dobroczynny wpływ na organizm człowieka. Dzięki temu możemy się cieszyć lepszym zdrowiem i dłuższym życiem.

Jednak oprócz pozytywnego działania, leki mogą również szkodzić. Wiele leków wywołuje skutki uboczne. Do łagodniejszych objawów zaliczamy wysypki, swędzenie i biegunki. Niektóre leki mogą wywoływać dużo poważniejsze skutki uboczne. Szczególnie dotyczy to bardzo silnych leków stosowanych w leczeniu nowotworów. Mogą one prowadzić do wypadania włosów czy silnego osłabienia organizmu.

Zadaniem leków jest:

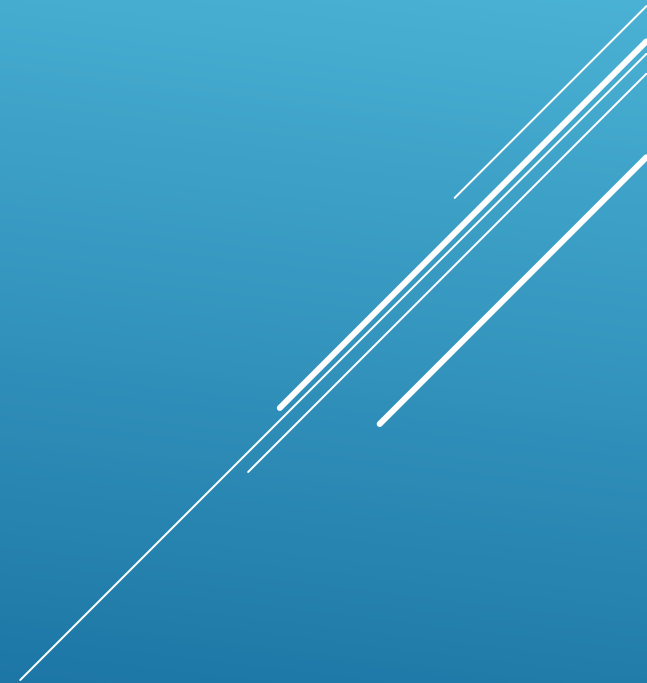
- zmieniać procesy biochemiczne zachodzące w organizmie w pożądanym kierunku,
- uzupełniać niedobory substancji lub likwidować ich nadmiar,
- powstrzymywać rozwój bakterii i wirusów lub je niszczyć.

Zażywając leki należy pamiętać:

- aby zawsze stosować się do zaleceń lekarza,
- o tym, żeby najpierw przeczytać ulotkę informującą o zalecanej dawce oraz możliwych działaniach ubocznych
- że niewłaściwie podany lek może stać się trucizną
- zażywanie niektórych leków (środków przeciwbólowych, nasennych, psychotropowych) może spowodować uzależnienie zwane lekomania
- zażywanie większości leków przeciwbólowych, może prowadzić do blokowania szpiku kostnego, a w konsekwencji do choroby zwanej anemią.

Suplementy Diety

Suplement diety - dodatek zawierający niezbędne dla zdrowia składniki (zwłaszcza witaminy lub inne substancje egzogenne), których może brakować w codziennej diecie. Suplement oferowany jest najczęściej w postaci skoncentrowanej - jako tabletki, kapsułki, proszek lub płyn.

Suplementy diety to środki spożywcze specjalnego przeznaczenia. Nie są to więc leki, choć wiele z nich można kupić w aptece. Warto wiedzieć, że większość z nich, czyli np.:

- witaminy,
- preparaty wspierające odchudzanie,
- wzmacniające włosy i paznokcie, a także poprawiające odporność,
- nie leczą chorób czy występujących już nieprawidłowości, ale uzupełniają pewne niedobory w diecie.

Powody sięgania po suplementy diety

Poczucie osłabienia fizycznego, a także choroba to najczęściej wymieniane powody sięgania po suplement diety. Ponad jedna trzecia badanych sięga po suplement diety w przypadku spadku sił fizycznych, a co trzeci profilaktycznie w trakcie przeziębienia lub innej choroby.

Kto nie powinien ich przyjmować?

Brak bezwzględnych przeciwwskazań. Niewątpliwie, umiarkowane stosowanie suplementów nie wiąże się ze znacznym ryzykiem pogorszenia stanu zdrowia.

Jednak **seniorzy**, zwłaszcza ci obciążeni licznymi chorobami, powinni zachować najwięcej rozsądku w przyjmowaniu tych preparatów.

Na baczności muszą mieć się osoby z objawową chorobą wieńcową, niewydolnością serca, nadciśnieniem tętniczym oraz z przewlekłą chorobą nerek. Wahania stężeń jonów, zwłaszcza potasu, magnezu i wapnia, mogą doprowadzić u tych osób między innymi do groźnych dla życia **zaburzeń rytmu serca**.

Pamiętajmy także, że przyjmowanie **mieszanek ziołowych** może się okazać groźne. Znane są przypadki uszkodzenia nerek po wypiciu „zioł chińskich”, dlatego zawsze sprawdzajmy skład stosowanych preparatów i radźmy się specjalistów co do sposobu ich przyjmowania.

Możemy rozpocząć regularne stosowanie wybranego przez siebie suplementu diety, jednak pamiętajmy, że nawet najlepszy preparat nie jest w stanie w 100% zastąpić codziennej dawki warzyw, owoców, zalecanego picia dwóch litrów wody mineralnej dziennie, a także ruchu. Niech będą one wartościowym uzupełnieniem naszej diety, a nie jej zamiennikiem.

Napoje energetyczne

Są to napoje gazowane,
pobudzające i bezalkoholowe.

Zadaniem napojów energetyzujących jest szybkie dostarczenie organizmowi energii. Mogą one pobudzać, ale na krótko, nie poprawią jednak kondycji człowieka i nie spowodują, że stanie się wypoczęty.

Działanie

Zwiększają szybkość reakcji i wydolność organizmu, wzmacniają koncentrację, przeciwdziałają zmęczeniu oraz przyspieszają metabolizm. Z tych powodów są spożywane przez kierowców na długich trasach, studentów.

Skład

Organizm człowieka czerpie energię ze spalania węglowodanów, białek i tłuszczów, pobieranych z pożywienia. W napojach energetyzujących z tych składników znajduje się jedynie glukoza (z węglowodanów), w dodatku wcale nie w takich ilościach, aby mogła mieć znaczący wpływ na pobudzenie organizmu.

Cukier gwałtownie wzrasta, organizm produkuje mnóstwo insuliny, która ma ten cukier zbić. Jest to bardzo męczące dla zdrowia. Nagle wyprodukowana insulina zbija cukier do cna, stajemy się ospali, wykończeni i sięgamy po cukierek lub kolejny napój.

W napoju gazowanym jest 5 łyżeczek cukru, a w napojach energetyzowanych nawet 7 łyżeczek.

Kofeina

Kofeina zawarta w herbacie, czy kawie różni się od kofeiny zawartej w napojach energetycznych. Kofeina naturalna wchłania się łagodniej i wolniej oraz łagodniej podnosi nam ciśnienie krwi, które potem łagodnie opada natomiast kofeina syntetyczna podnosi ciśnienie gwałtownie i gwałtownie opada.

Napoje te są niemalże pozbawione tłuszczu i białka, mają od 140 kcal do nawet 300 kcal.

Skutki nadmiernego picia napojów energetycznych

Ryzyko dla zdrowia mogą stwarzać nie tylko same te substancje, ale proporcje w jakich zostały skomponowane.

Może dojść do rozregulowania pracy serca, skoków ciśnienia, nadpobudliwości oraz agresji, wylewu, kłopotów z sercem, problemów z układem krążenia.

Przeciwwskazania

Niektóre kraje takie jak Dania, czy Norwegia zabroniły rozprowadzania napojów energetycznych. Polskie prawo nie zabrania sprzedaży tego typu napojów osobom poniżej 18 lat. Napojów energetyzujących nie powinny pić dzieci i młodzież poniżej 16 lat, cukrzycy, kobiety w ciąży oraz osoby uczulone na kofeinę.

Zamiast faszerować się chemią możemy zastąpić napoje energetyczne naturalnymi produktami, które dostarczą nam energii.

- Świeżo wyciśnięty sok pomarańczowy z imbirem (wzmacnia odporność, rozgrzewa, dostarcza witamin).
- Sok z aronii (zawiera przeciwutleniacze, wzmacnia naczynia krwionośne)
- Zielona herbata (poprawia krążenie, zapobiega nowotworom, przyspiesza metabolizm)

Źródła:

- <https://gemini.pl/poradnik/zdrowe-odzywianie/sie-kryje-napojach-energetyzujacych/>
- <https://zpe.gov.pl/a/uzywki-czym-sa-i-dlaczego-sa-szkodliwe/DBfMArZu2>
- <https://zywienie.medonet.pl/produkty-spozywcze/napoje/napoje-energetyczne-wplyw-na-zdrowie-interakcje-z-lekami-skutki-przedawkowania/spejght>
- <https://dietetycy.org.pl/suplementy-diety/>
- <https://pacjent.gov.pl/zapobiegaj/kiedy-leki-szkodza>